

MOBIL MARKETING: STRATEGIYALAR VA YONDASHUVLAR

Xayitova Iroda Naimovna

Buxoro muhandislik-texnologiya instituti o'qituvchisi

Jo'rayev Jonibek

Buxoro muhandislik-texnologiya instituti talabasi

Mobil qurilmalar kundalik hayotimizning ajralmas qismiga aylangan. Smartfonlar va planshetlar yordamida biz nafaqat aloqa qilish, balki internetda ma'lumot qidirish, mahsulot va xizmatlarni xarid qilish, o'yinlar o'ynash va turli ilovalardan foydalanish imkoniyatiga egamiz. Shu sababli, mobil marketing bugungi kunda marketing strategiyalarining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi.

Mobil marketing – bu mobil qurilmalar orqali foydalanuvchilarni jalb qilish, mahsulot va xizmatlarni targ'ib qilishga qaratilgan marketing faoliyatidir. Bu turdagi marketing SMS, MMS, mobil ilovalar, veb-saytlar, ijtimoiy tarmoqlar va boshqa mobil platformalar orqali amalga oshiriladi. Mobil marketingning maqsadi foydalanuvchilar bilan bevosita va interaktiv aloqani ta'minlashdir. Mobil qurilmalar orqali marketing qilishning qulayligi va samaradorligi ushbu sohaga qiziqishni yanada oshiradi.

Mobil marketingning ahamiyati bir necha omillar bilan bog'liq.

Birinchidan, mobil qurilmalar soni doimiy ravishda oshib bormoqda. Statistika ma'lumotlariga ko'ra, dunyo bo'ylab milliardlab odamlar smartfonlardan foydalanadi va bu raqam yildan-yilga oshib bormoqda. Bu esa kompaniyalarga keng auditoriyaga yetib borish imkonini beradi.

Ikkinchidan, mobil qurilmalar foydalanuvchilar bilan bevosita muloqot qilish imkonini beradi. SMS va push xabarnomalar orqali mijozlarga tezkor va shaxsiy axborot yetkazish mumkin.

Uchinchidan, mobil ilovalar va mobil moslashuvchan veb-saytlar orqali kompaniyalar mijozlarga qulay va foydali tajriba taqdim eta oladi. Mobil ilovalar orqali mijozlar kompaniya mahsulotlari va xizmatlaridan osonlik bilan foydalanishlari mumkin. Shuningdek, mobil ilovalar va veb-saytlar orqali amalga oshirilgan interaktivlik mijozlarni jalb qilish va ularning qiziqishini saqlab qolish imkonini beradi.

Mobil marketingning yana bir muhim jihati – bu ma'lumotlarni tahlil qilish va personalizatsiya imkoniyatidir. Mobil ilovalar va veb-saytlar orqali kompaniyalar mijozlar haqida ko'plab ma'lumotlar to'plashadi. Bu ma'lumotlar yordamida kompaniyalar mijozlarning xatti-harakatlarini tahlil qilish va ularga shaxsiy takliflar taqdim etishlari mumkin. Personalizatsiya mijozlar uchun qiymat yaratadi va ularning kompaniyaga bo'lgan sodiqligini oshiradi. Mobil marketingning muvaffaqiyati uchun kompaniyalar bir qator strategiyalarni qo'llashlari zarur.

Mobil marketingning muvaffaqiyatli bo'lishi uchun yana bir muhim omil – mijozlar tajribasini doimiy ravishda yangilab borishdir. Kompaniyalar mijozlarning fikr-mulohazalarini inobatga olib, ularning ehtiyojlariga mos ravishda o'z xizmatlarini yaxshilashlari zarur. Shuningdek, yangi texnologiyalar va trendlarni kuzatib borish va ulardan marketing strategiyalarida foydalanish kerak. Mobil marketing zamonaviy marketingning muhim tarkibiy qismi bo'lib, u kompaniyalarga keng auditoriyaga yetib borish, mijozlar bilan bevosita muloqot qilish va ularning qiziqishlarini jalb qilish imkoniyatini beradi. Mobil marketing strategiyalarini to'g'ri rejalashtirish va amalga oshirish orqali kompaniyalar o'z bizneslarini rivojlantirishlari va muvaffaqiyatga erishishlari mumkin.

Mobil marketing strategiyalari quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

1. SMS va Push Xabarnomalar

SMS va push xabarnomalar orqali mijozlarga tezkor va shaxsiy axborot yetkazish mumkin. Bu xabarlar qisqa, aniq va jalb qiluvchi bo'lishi kerak.

2. Mobil Ilovalar

Mobil ilovalar orqali kompaniyalar mijozlarga qulay va foydali tajriba taqdim etadi. Ilovalar foydalanuvchilar ehtiyojlariga mos ravishda ishlab chiqilishi kerak.

3. Mobil Moslashuvchan Veb-saytlar

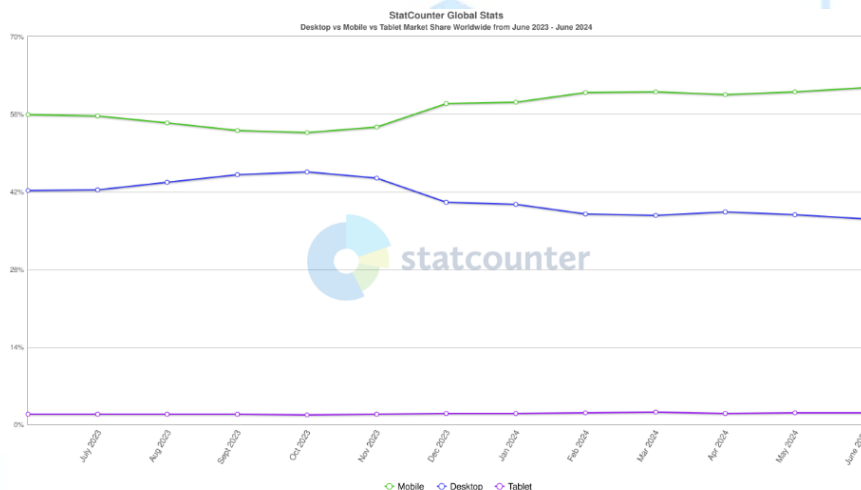
Veb-saytlar barcha turdagi mobil qurilmalarda to'g'ri ishlashi va qulay foydalanuvchi interfeysiga ega bo'lishi kerak.

4. Ijtimoiy Media Marketingi

Ijtimoiy tarmoqlarda faol bo'lish orqali kompaniyalar o'z brendlarni keng auditoriyaga tanitishlari va mijozlar bilan bevosita muloqot qilishlari mumkin.

5. Mobil Reklama

Mobil reklama kampaniyalari qisqa, aniq va jalb qiluvchi bo'lishi kerak. Reklamalar maqsadli auditoriyaga moslashtirilgan bo'lishi kerak.

1-rasm Butun dunyo bo'ylab kompyuter, mobil va planshet bozoridagi ulush (2023 - 2024 yil iyun)

Mobil marketingda muvaffaqiyatga erishish uchun quyidagi yondashuvlar qo'llanilishi mumkin:

1. Personalizatsiya

Ma'lumotlarni tahlil qilish va mijozlar ehtiyojlariga mos ravishda shaxsiy takliflar yaratish orqali kompaniyalar ularni jalb qilish va sotuvlarni oshirishlari mumkin.

2. Interaktivlik

Mobil ilovalar va veb-saytlar orqali interaktivlikni ta'minlash mijozlarni jalb qilish va ularning qiziqishini saqlab qolish imkonini beradi.

3. Mijozlar Fikr-mulohazalari

Mijozlarning fikr-mulohazalarini inobatga olish va ularning ehtiyojlariga mos ravishda xizmatlarni yaxshilash orqali mijozlar tajribasini doimiy ravishda yangilab borish.

4. Yangi Texnologiyalar

Yangi texnologiyalar va trendlarni kuzatib borish va ulardan marketing strategiyalarida foydalanish.

Xulosa qilib aytish mumkinki mobil marketing zamonaviy marketingning muhim tarkibiy qismi bo'lib, u kompaniyalarga keng auditoriyaga yetib borish, mijozlar bilan bevosita muloqot qilish va ularning qiziqishlarini jalb qilish imkoniyatini beradi. Mobil marketing strategiyalarini to'g'ri rejalashtirish va amalga oshirish orqali kompaniyalar o'z bizneslarini rivojlantirishlari va muvaffaqiyatga erishishlari mumkin. Mobil marketingning ahamiyati va samaradorligi mobil qurilmalar sonining oshishi, mobil ilovalar va veb-saytlar orqali interaktivlikni ta'minlash, shuningdek, ma'lumotlarni tahlil qilish va personalizatsiya imkoniyatlari bilan bog'liq. Ushbu yondashuvlar orqali kompaniyalar mijozlarni jalb qilish va ularning sodiqligini oshirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ismoilov, A. (2018). Internet va Raqamli Marketing Asoslari. Toshkent: Yangi Asr Avlodi Noshir.
2. Karimov, Z. (2019). SEO va Kontent-Marketing: Veb-saytlarni Qidiruv Tizimlarida Optimallashtirish. Toshkent: Zamin Noshir.
3. Ahmedov, F. (2021). Ijtimoiy Media Marketingi: Zamonaviy Yondashuvlar. Toshkent: Bunyodkor Noshir
4. Xayitova I. N. RAQAMLI IQTISODIYOTDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH //XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI. – 2024. – T. 1. – №. 1. – C. 250-254.
5. Naimovna, Xayitova Iroda. "SUN'IY INTELLEKT VA MARKETING: ENG MUHIM TENDENSIYALAR VA O'ZGARISHLAR." SUSTAINABILITY OF EDUCATION, SOCIO-ECONOMIC SCIENCE THEORY 2.18 (2024): 157-160.

6. Xayitova I. N. RAQAMLI IQTISODIYOTDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH //XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI. – 2024. – T. 1. – №. 1. – С. 250-254.
7. Norova S. Y., Xayitova I. N., Madinabonu X. MINTAQALARINI STRATEGIK RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLASHTIRISHNING HUDUDLAR INVESTITSION SALOHIYATINI OSHIRISHDAGI AHAMIYATI //XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI. – 2024. – T. 1. – №. 1. – С. 82-87.
8. Kingsnorth, S. (2019). Raqamli Marketing Strategiyasi: Onlayn Marketingga Yondashuv. Kogan Page Publishers. (Ingliz tilidan tarjima qilingan) Mahmudov, Sh. (2020).
9. Raqamli Marketing: Innovatsion Yondashuvlar va Ularni Takomillashtirish Yo'llari. Toshkent: O'zbekiston Noshir.